



## Magyar nyelv és irodalom

### 5. c osztály

#### A vizsga részei:

1. Hangos olvasás a kijelölt szövegből
2. Az olvasott szöveg cselekményének elmondása (szöveghűen, saját szavakkal)
3. Szómagyarázat a szöveg szavaihoz kapcsolódóan
4. Beszélgetés a tanult fogalmakról: irodalomból és nyelvtanból egyaránt (a tételeknél szerepelnek)
5. Memoriter (a tanult irodalmi művekből)

#### A vizsga tételei:

##### Irodalom:

1. Tündérszép Ilona és Árgyélus 1.  
(műnemek, műfaj, mese, mesejellemezők)
2. Tündérszép Ilona és Árgyélus 2.  
(népmese, a Tündérszép Ilona és Árgyélus c. mese elemzése)
3. Fehérlófia 1.  
(mesefajták, mesegyűjtők, a mesék felépítése)
4. Fehérlófia 2.  
(hősmese, mitikus mese, a Fehérlófia c. mese elemzése)
5. Az égig érő fa  
(Az égig érő fa c. mese elemzése, a világfa)
6. Andersen: A teáskanna  
(Andersen, műmese, A teáskanna c. mese elemzése)
7. Petőfi Sándor: János vitéz 3. fejezet  
(Petőfi Sándor élete, a mű keletkezési körülményei, műfaj)
8. Petőfi Sándor: János vitéz 5. fejezet  
(költői képek, hasonlat, megszemélyesítés, metafora)
9. Petőfi Sándor: János vitéz 6. fejezet  
(alapfogalmak az epikai művek elemzéséhez: hely, idő, téma, cselekmény, szereplő, főszereplő, előadásmód, csomópontok)
10. Petőfi Sándor: János vitéz 14. fejezet  
(a líra és epika különbsége, mitől vers a vers, rím, ritmus, refrén)
11. Petőfi Sándor: János vitéz 18. fejezet  
(közlésfajták: elbeszélés, leírás, párbeszéd)
12. Petőfi Sándor: János vitéz 27. fejezet  
(a János vitéz elemzése)
13. Móra Ferenc: A századik könyv  
(A líra jellemzői, a lírai műfajok, Weöres Sándor és Kányádi Sándor versei)
14. Michael Ende: Előszó helyett: Szigorúan véve  
(Arany János: Családi kör, a mű elemzése)
15. A bolond falu  
(Petőfi Sándor lírai alkotásai: Egy estém otthon, Magyar vagyok, Füstbement terv)

## Nyelvtan

1. Az írás, helyesírás fogalma, a magyar helyesírás jellemzői, helyesírási alapelveink
2. A magyar helyesírás szabályai (szabályzat)
3. Ábécé, betűrend, a betűrendbe sorolás szabályai
4. A kommunikáció fogalma, tényezői, céljai
5. A jel fogalma, a jelek fajtái, az állati kommunikáció
6. A nem nyelvi jelek
7. A hang és a betű, az írás kialakulása
8. A kiejtés szerinti írásmód, alakörző, alakváltoztató szavak, a szóelemző írásmód
9. A hagyományos és az egyszerűsítő írásmód
10. A hangképzés
11. A magánhangzók
12. A magánhangzótörvények
13. A mássalhangzók
14. A mássalhangzótörvények 1. (összeolvadás, rövidülés, kiesés)
15. A mássalhangzótörvények 2. (részleges és teljes hasonulás)

## Memoriterek:

1. Petőfi Sándor: Fekete kenyér
2. Petőfi Sándor: Füstbement terv
3. Kölcsey Ferenc: Himnusz
4. Petőfi Sándor: János vitéz 1. fejezet
5. Petőfi Sándor: János vitéz 2. fejezet
6. Petőfi Sándor: János vitéz 4. fejezet (6. és 10. versszak)
7. Petőfi Sándor: János vitéz 5. fejezet (1-3. versszak)
8. Petőfi Sándor: János vitéz 26. fejezet
9. Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék
10. Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér
11. Arany János: Családi kör (részlet)
12. József Attila: Mama
13. Kedvenc versem (min. 12 soros)